

Anna Turczak

Zachodniopomorska Szkoła Biznesu w Szczecinie
Wydział Ekonomii i Informatyki
e-mail: aturczak@zpsb.pl

Różnice w wielkości wpływów z turystyki międzynarodowej między Polską a innymi krajami europejskimi

Kody JEL: C65, L83, Z32

Słowa kluczowe: turystyka międzynarodowa, przychody z turystyki, liczba przyjazdów, analiza przyczynowa

Streszczenie. Celem artykułu jest określenie wpływu dwóch czynników na zróżnicowanie wybranych krajów Europy pod względem wielkości wpływów z turystyki międzynarodowej. Czynniki te są następujące: liczba odwiedzających oraz średnie wydatki zrealizowane przez jednego turystę. Do oceny wpływu odchyleń wymienionych czynników na odchylenie wielkości całkowitych rocznych przychodów z turystyki wykorzystano metodę logarytmiczną. Wartości odnoszące się do Polski porównano z wynikami uzyskanymi dla każdego z przebadanych państw i na tej podstawie wyciągnięto wnioski końcowe.

Wprowadzenie

Turyści podróżują, ponieważ chcą zobaczyć piękne krajobrazy, poznać inne kultury czy odwiedzić przyjaciół i krewnych (Turczak, 2016, s. 79). Od połowy XX wieku można zaobserwować ogromną ekspansję sektora turystyki na świecie. Podróże i turystyka międzynarodowa zaczęły się szczególnie szybko rozwijać od 1950 roku – z 25 mln przyjazdów zarejestrowanych w 1950 roku liczba ta wzrosła do imponującego poziomu 1 133 mln w 2014 roku. Wiele czynników wpłynęło na tak wielki rozwój omawianego sektora. Bez wątplenia przyczyn należy się tutaj doszukiwać w szybkim wzroście gospodarczym w krajach uprzemysłowionych oraz w dynamicznie przebiegającym postępie technicznym w obszarze transportu i systemów informacyjno-komunikacyjnych (Fletcher, 2012,

s. 167). Niebagatelne znaczenie ma także rosnąca popularność koncepcji marki miejsc i jej rola w biznesowym postrzeganiu zarządzania miastami czy krajami. Obserwuje się, że koncepcja marki jest w coraz większym zakresie wykorzystywana w kształtowaniu strategii rozwoju regionów, które chcą utrzymać zainteresowanie dotychczasowych turystów oraz przyciągnąć uwagę nowych (Kuczera, 2014, s. 35). Warto też zauważyć, że region taki można zdefiniować na wiele różnych sposobów (Pająk, Dahlke, Kvilinskyi, 2016).

Wydaje się, że dalsze utrzymanie tak wysokiego tempa wzrostu liczby międzynarodowych wyjazdów turystycznych może być co najmniej trudne. W krajach rozwiniętych obserwuje się bowiem ciągle narastanie konfliktu między pracą a życiem pozazawodowym, czego wyrazem jest zmniejszająca się ilość czasu wolnego (Pluta, 2014, s. 186). Dominacja pracy nad wypoczynkiem może znacząco wpłynąć na ograniczenie liczby wyjazdów rekreacyjnych, a przede wszystkim na ich skrócenie. Stanowi to poważne zagrożenie dla rozwoju branży turystycznej, ale jednocześnie uwidacznia istnienie pewnych rezerw. Zapewne zmiany ekonomiczne i społeczne idące w kierunku ułatwienia godzenia życia zawodowego człowieka ze sferą pozazawodową wpłynęłyby stymulująco na wzrost zainteresowania wypoczynkowymi wyjazdami turystycznymi. We współczesnych najbardziej rozwiniętych gospodarkach świata to bowiem nie bariery finansowe są tymi najistotniejszymi, lecz przeszkody związane z przyspieszającym tempem życia i stałym kurczeniem się budżetu czasu wolnego ograniczają długość oraz częstotliwość międzynarodowych wyjazdów turystycznych (Pluta, 2013).

1. Koncepcja przeprowadzonego badania

Celem niniejszego artykułu jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, w jakim stopniu wybrane gospodarki europejskie różnią się od gospodarki polskiej pod względem skali rocznych wpływów z międzynarodowej turystyki. W pracy przeanalizowane zostały dwa czynniki kształtujące wartość tych wpływów, a mianowicie liczba odwiedzających¹ oraz średnie wydatki turysty zrealizowane w czasie jednego zagranicznego pobytu. Jako podstawę porównań między krajami przyjęto wielkości odnoszące się do Polski.

Analizowana zmienna W (całkowite roczne wpływy z turystyki) może zostać przedstawiona jako iloczyn czynników L (liczba wizyt w danym roku) i w (przeciętne wydatki poczynione w czasie jednej wizyty). Wartość zmiennej W wyznaczona dla Polski oznaczona została przez W_{PL} . Z kolei wartość tej zmiennej obliczona dla i -tej gospodarki oznaczona została przez W_i . Ponieważ $W_i = L_i w_i$ oraz $W_{PL} = L_{PL} w_{PL}$, toteż dzieląc W_i przez W_{PL} , otrzymuje się:

¹ Przez liczbę odwiedzających należy w niniejszym artykule rozumieć liczbę przyjazdów. Oznacza to, że jeśli jakaś osoba przyjechała do danego kraju w ciągu analizowanego roku więcej niż jeden raz, to będzie ona liczona wielokrotnie, tj. zgodnie z liczbą przyjazdów.

$$\frac{W_i}{W_{PL}} = \frac{L_i}{L_{PL}} \cdot \frac{w_i}{w_{PL}}, \quad \text{a inaczej:} \quad a_{i;W} = b_{i;L} \cdot c_{i;w}, \quad (1)$$

gdzie: $a_{i;W} = \frac{W_i}{W_{PL}}, b_{i;L} = \frac{L_i}{L_{PL}}, c_{i;w} = \frac{w_i}{w_{PL}}.$

Wartości wskaźników $a_{i;W}$, $b_{i;L}$ oraz $c_{i;w}$ są zawsze większe od zera, stąd równanie (1) można obustronnie zlogarytmować. Wybór podstawy logarytmu nie ma żadnego wpływu na wyniki końcowe analizy przyczynowej, a jedynie na jej wyniki częściowe (Turczak, 2013, s. 14). W dalszych obliczeniach wykorzystano logarytm dziesiętny. W drodze prostych przekształceń matematycznych otrzymano wyrażenie:

$$1 = \frac{\log(b_{i;L})}{\log(a_{i;W})} + \frac{\log(c_{i;w})}{\log(a_{i;W})}, \quad (2)$$

gdzie $\frac{\log(b_{i;L})}{\log(a_{i;W})}$, $\frac{\log(c_{i;w})}{\log(a_{i;W})}$ to wpływ odchylenia czynnika L i wpływ odchylenia czynnika w na odchylenie zmiennej W .

Następnie obie strony równania (2) pomnożono przez wartość odchylenia obliczoną dla zmiennej W . Otrzymano wówczas:

$$W_i - W_{PL} = (W_i - W_{PL}) \cdot \frac{\log(b_{i;L})}{\log(a_{i;W})} + (W_i - W_{PL}) \cdot \frac{\log(c_{i;w})}{\log(a_{i;W})}, \quad (3)$$

gdzie $(W_i - W_{PL}) \cdot \frac{\log(b_{i;L})}{\log(a_{i;W})}$, $(W_i - W_{PL}) \cdot \frac{\log(c_{i;w})}{\log(a_{i;W})}$ to odchylenie zmiennej W wywołane zmianą czynnika L i odpowiednio – zmianą czynnika w .

Badanie przeprowadzono dla czterdziestu jeden państw Europy, w przypadku których roczna liczba przyjazdów w 2014 roku przekroczyła milion. Analiza przeprowadzona została na podstawie danych z trzech kolejnych lat okresu 2012–2014.

2. Analiza wskaźnika skonstruowanego dla całkowitych przychodów z turystyki

Pierwszym realizowanym zadaniem jest ocena skali wpływów z turystyki przyjazdowej w każdym z rozpatrywanych krajów na tle wielkości tych wpływów w Polsce. Uzyskane wartości wskaźnika $a_{i;W}$ umieszczono w tabeli 1.

Tabela 1. Wskaźnik dotyczący całkowitych rocznych wpływów z turystyki

2012		2013		2014	
Kraj	$a_{i,W}$	Kraj	$a_{i,W}$	Kraj	$a_{i,W}$
Hiszpania	5,317	Hiszpania	5,522	Hiszpania	5,796
Francja	4,910	Francja	4,986	Francja	5,176
Włochy	3,765	Włochy	3,871	Wielka Brytania	4,143
Niemcy	3,487	Wielka Brytania	3,669	Włochy	4,049
Wielka Brytania	3,347	Niemcy	3,639	Niemcy	3,856
Turcja	2,317	Turcja	2,468	Turcja	2,631
Austria	1,727	Austria	1,784	Austria	1,854
Szwajcaria	1,472	Szwajcaria	1,479	Grecja	1,584
Grecja	1,227	Grecja	1,423	Szwajcaria	1,552
Belgia	1,158	Holandia	1,211	Holandia	1,309
Holandia	1,126	Belgia	1,170	Belgia	1,239
Portugalia	1,011	Portugalia	1,083	Portugalia	1,229
Polska	1,000	Rosja	1,057	Szwecja	1,144
Rosja	0,984	Szwecja	1,018	Rosja	1,047
Szwecja	0,970	Polska	1,000	Polska	1,000
Chorwacja	0,793	Chorwacja	0,840	Chorwacja	0,878
Czechy	0,643	Czechy	0,621	Dania	0,679
Dania	0,598	Dania	0,620	Czechy	0,607
Izrael	0,498	Izrael	0,499	Węgry	0,523
Norwegia	0,498	Norwegia	0,497	Izrael	0,507
Węgry	0,463	Węgry	0,473	Norwegia	0,502
Ukraina	0,443	Ukraina	0,448	Luksemburg	0,473
Luksemburg	0,424	Luksemburg	0,436	Irlandia	0,432
Irlandia	0,355	Irlandia	0,395	Bułgaria	0,348
Finlandia	0,355	Finlandia	0,357	Finlandia	0,320
Bułgaria	0,343	Bułgaria	0,338	Cypr	0,253
Cypr	0,238	Cypr	0,255	Słowenia	0,244
Słowenia	0,236	Słowenia	0,239	Azerbejdżan	0,216
Azerbejdżan	0,222	Azerbejdżan	0,208	Rumunia	0,163
Rumunia	0,134	Gruzja	0,152	Estonia	0,161
Albania	0,134	Estonia	0,144	Gruzja	0,159
Gruzja	0,129	Rumunia	0,140	Albania	0,152
Kazachstan	0,123	Kazachstan	0,134	Ukraina	0,143
Litwa	0,120	Albania	0,130	Malta	0,135
Malta	0,116	Malta	0,124	Kazachstan	0,131
Estonia	0,112	Litwa	0,121	Litwa	0,123
Serbia	0,083	Serbia	0,093	Serbia	0,101
Czarnogóra	0,076	Czarnogóra	0,078	Armenia	0,086
Łotwa	0,068	Armenia	0,078	Łotwa	0,085
Armenia	0,042	Łotwa	0,076	Czarnogóra	0,081
Kirgistan	0,040	Kirgistan	0,047	Kirgistan	0,038

Źródło: obliczenia własne na podstawie UNWTO, 2014, 2015, 2016.

Wśród wszystkich gospodarek objętych analizą największą wartość wpływów z turystyki międzynarodowej zarejestrowano w Hiszpanii. W latach 2012–2013 wartość przychodów w Hiszpanii stanowiła ponad 5-krotność – a w 2014 roku prawie 6-krotność – przychodów w Polsce. Z kolei najniższą wartość przychodów odnotował Kirgistan – w badanych latach wpływy z turystyki w Kirgistanie były ponad 20-krotnie niższe niż w Polsce.

W 2012 roku 12 (w 2013 i 2014 r. – czternaście) z rozpatrywanych krajów europejskich zarejestrowało przychody z turystyki większe niż Polska, a 28 (w 2013 i 2014 r. – 26) odnotowało wpływy mniejsze.

3. Analiza wskaźnika skonstruowanego dla liczby odwiedzających

Drugim postawionym zadaniem jest ocena liczby przyjazdów turystycznych do analizowanych krajów w porównaniu z przyjazdami do Polski. Wyniki obliczeń dotyczących wskaźnika $b_{i,L}$ znajdują się w tabeli 2.

Tabela 2. Wskaźnik dotyczący liczby przyjazdów

2012		2013		2014	
Kraj	$b_{i,L}$	Kraj	$b_{i,L}$	Kraj	$b_{i,L}$
1	2	3	4	5	6
Francja	5,524	Francja	5,293	Francja	5,231
Hiszpania	3,872	Hiszpania	3,840	Hiszpania	4,059
Włochy	3,124	Włochy	3,019	Włochy	3,036
Turcja	2,406	Turcja	2,392	Turcja	2,488
Niemcy	2,049	Niemcy	1,997	Niemcy	2,063
Wielka Brytania	1,973	Wielka Brytania	1,966	Wielka Brytania	2,038
Rosja	1,734	Rosja	1,795	Rosja	1,866
Austria	1,627	Austria	1,570	Austria	1,581
Ukraina	1,551	Ukraina	1,561	Grecja	1,377
Grecja	1,046	Grecja	1,134	Polska	1,000
Polska	1,000	Polska	1,000	Holandia	0,870
Szwecja	0,834	Holandia	0,809	Ukraina	0,795
Holandia	0,822	Szwecja	0,695	Węgry	0,759
Chorwacja	0,699	Chorwacja	0,693	Chorwacja	0,726
Węgry	0,698	Węgry	0,672	Czechy	0,664
Czechy	0,682	Czechy	0,652	Szwecja	0,658
Szwajcaria	0,577	Szwajcaria	0,568	Dania	0,642
Dania	0,569	Dania	0,542	Portugalia	0,580
Portugalia	0,518	Portugalia	0,525	Szwajcaria	0,572
Belgia	0,509	Irlandia	0,523	Irlandia	0,551
Irlandia	0,509	Belgia	0,486	Belgia	0,493
Bułgaria	0,441	Bułgaria	0,437	Bułgaria	0,457
Kazachstan	0,324	Kazachstan	0,312	Norwegia	0,303

1	2	3	4	5	6
Norwegia	0,295	Norwegia	0,302	Kazachstan	0,285
Albania	0,213	Kirgistan	0,195	Albania	0,209
Izrael	0,194	Izrael	0,187	Izrael	0,183
Finlandia	0,187	Estonia	0,182	Estonia	0,182
Estonia	0,185	Albania	0,181	Kirgistan	0,178
Cypr	0,166	Finlandia	0,177	Finlandia	0,171
Kirgistan	0,162	Cypr	0,152	Cypr	0,153
Słowenia	0,145	Słowenia	0,143	Słowenia	0,151
Azerbejdżan	0,134	Azerbejdżan	0,135	Gruzja	0,139
Litwa	0,128	Gruzja	0,131	Azerbejdżan	0,135
Gruzja	0,121	Litwa	0,127	Litwa	0,129
Rumunia	0,111	Rumunia	0,109	Rumunia	0,120
Malta	0,097	Malta	0,100	Łotwa	0,115
Łotwa	0,097	Łotwa	0,097	Malta	0,106
Czarnogóra	0,085	Czarnogóra	0,084	Czarnogóra	0,084
Armenia	0,065	Armenia	0,068	Armenia	0,075
Luksemburg	0,064	Luksemburg	0,060	Luksemburg	0,065
Serbia	0,055	Serbia	0,058	Serbia	0,064

Źródło: obliczenia własne na podstawie UNWTO, 2014, 2015, 2016.

Wśród wszystkich państw objętych analizą największą liczbę międzynarodowych przyjazdów turystycznych zarejestrowano we Francji. W latach 2012–2014 w kraju tym liczba przyjeżdżających stanowiła ponad 5-krotność liczby przyjeżdżających do Polski. Natomiast najmniejszą liczbę zagranicznych turystów odnotowała w tym okresie Serbia – liczba odwiedzających Serbię była o około 94% mniejsza od liczby odwiedzających Polskę.

W 2012 i 2013 roku tylko 10 (a w 2014 r. – 9) przebadanych krajów cieszyło się większą popularnością niż Polska. Oznacza to, że w 2012 i 2013 roku w przypadku 30 (w 2014 r. – 31) krajów liczba wizyt była mniejsza.

4. Analiza wskaźnika skonstruowanego dla przeciętnych wydatków turystów

Trzecie postawione zadanie to porównanie w badanych gospodarkach wielkości wpływów z turystyki przypadających na jednego turystę. Wyniki rachunków służących wyznaczeniu wartości wskaźnika $c_{i,w}$ umieszczono w tabeli 3.

Tabela 3. Wpływy z turystyki w relacji do liczby przyjeżdżających

2012		2013		2014	
Kraj	$c_{i,w}$	Kraj	$c_{i,w}$	Kraj	$c_{i,w}$
Luksemburg	6,628	Luksemburg	7,296	Luksemburg	7,291
Izrael	2,560	Izrael	2,664	Izrael	2,771
Szwajcaria	2,550	Szwajcaria	2,606	Szwajcaria	2,712
Belgia	2,273	Belgia	2,406	Belgia	2,514
Portugalia	1,952	Portugalia	2,061	Portugalia	2,120
Finlandia	1,895	Finlandia	2,017	Wielka Brytania	2,032
Niemcy	1,702	Wielka Brytania	1,866	Finlandia	1,874
Wielka Brytania	1,696	Niemcy	1,823	Niemcy	1,869
Norwegia	1,688	Cypr	1,675	Szwecja	1,740
Azerbejdżan	1,662	Słowenia	1,673	Cypr	1,661
Słowenia	1,624	Norwegia	1,645	Norwegia	1,654
Serbia	1,518	Serbia	1,591	Słowenia	1,617
Cypr	1,430	Azerbejdżan	1,546	Azerbejdżan	1,604
Hiszpania	1,373	Holandia	1,497	Serbia	1,576
Holandia	1,369	Szwecja	1,464	Holandia	1,504
Włochy	1,205	Hiszpania	1,438	Hiszpania	1,428
Rumunia	1,205	Rumunia	1,291	Rumunia	1,365
Malta	1,194	Włochy	1,282	Włochy	1,334
Grecja	1,173	Grecja	1,254	Malta	1,283
Szwecja	1,164	Malta	1,236	Chorwacja	1,209
Chorwacja	1,135	Chorwacja	1,212	Austria	1,173
Gruzja	1,069	Gruzja	1,160	Grecja	1,150
Austria	1,061	Dania	1,144	Armenia	1,143
Dania	1,051	Austria	1,136	Gruzja	1,142
Polska	1,000	Armenia	1,133	Dania	1,059
Turcja	0,963	Turcja	1,032	Turcja	1,057
Czechy	0,943	Polska	1,000	Polska	1,000
Litwa	0,940	Czechy	0,952	Francja	0,989
Francja	0,889	Litwa	0,952	Czarnogóra	0,956
Czarnogóra	0,887	Francja	0,942	Litwa	0,955
Bułgaria	0,777	Czarnogóra	0,930	Czechy	0,915
Łotwa	0,706	Estonia	0,790	Estonia	0,886
Irlandia	0,698	Łotwa	0,783	Irlandia	0,785
Węgry	0,663	Bułgaria	0,775	Bułgaria	0,761
Armenia	0,640	Irlandia	0,755	Łotwa	0,739
Albania	0,629	Albania	0,718	Albania	0,727
Estonia	0,606	Węgry	0,703	Węgry	0,689
Rosja	0,567	Rosja	0,589	Rosja	0,561
Kazachstan	0,380	Kazachstan	0,430	Kazachstan	0,458
Ukraina	0,285	Ukraina	0,287	Kirgistan	0,211
Kirgistan	0,245	Kirgistan	0,240	Ukraina	0,181

Źródło: obliczenia własne na podstawie UNWTO, 2014, 2015, 2016.

W analizowanych latach największe wydatki realizował turysta przyjeżdżający do Luksemburga. Różnica między Luksemburgiem a Polską wzrosła z 562,8% w 2012 roku do 629,1% w 2014 roku. Z kolei najniższą wartość wpływów z turystyki w relacji do liczby odwiedzających odnotowały Ukraina i Kirgistan. W 2012 i 2013 roku rozpatrywany iloraz wyniósł w tych krajach około 1/4 (w 2014 r. – ok. 1/5) wartości analogicznego miernika obliczonego dla Polski.

W 2012 roku w przypadku 24 (w 2013 i 2014 r. – 26) państw średnie wydatki turysty w czasie jednego pobytu były większe niż te poczynione w Polsce.

5. Przeprowadzenie analizy przyczynowej

W tabeli 4 zebrano wartości wskaźników obliczonych dla każdego państwa objętego analizą.

W kolejnym kroku przeprowadzono poszczególne etapy metody logarytmicznej. Uzyskane wartości odchyleń całkowitych rocznych wpływów z turystyki oraz wyniki ich dekompozycji na dwa składniki umieszczono w tabeli 5.

Zinterpretowane zostaną – przykładowo – wartości otrzymane dla Hiszpanii. Wpływy z turystyki w Hiszpanii w 2014 roku były o 53 877 mln dolarów (tj. o 479,6%) większe niż wynosiły one w Polsce. Gdyby do Hiszpanii w 2014 roku przyjechało tylu turystów, ilu przyjechało do Polski, to roczne wpływy z turystyki w Hiszpanii byłyby o 10 924 mln dolarów większe niż w Polsce jedynie na skutek większych średnich wydatków turystów (o 301 dolarów/podróż). Natomiast gdyby turyści wydawali w czasie swojego jednego pobytu w Hiszpanii tyle, ile wydawali w Polsce, wówczas całkowite roczne przychody w Hiszpanii byłyby o 42 953 mln dolarów większe od tych w Polsce i miałyby to swoje źródło wyłącznie w większej liczbie odwiedzających (o 48 939 tys.).

Tabela 4. Całkowite wpływy z turystyki a czynniki je kształtujące (wyniki dla 2014 r.)

<p style="text-align: center;">↑</p> <p style="text-align: center;">Większe wpływy z turystyki w stosunku do liczby wizyt</p>	Szwajcaria:	1,552 = 0,572 · 2,712	Hiszpania:	5,796 = 4,059 · 1,428
	Holandia:	1,309 = 0,870 · 1,504	Wielka Brytania:	4,143 = 2,038 · 2,032
	Belgia:	1,239 = 0,493 · 2,514	Włochy:	4,049 = 3,036 · 1,334
	Portugalia:	1,229 = 0,580 · 2,120	Niemcy:	3,856 = 2,063 · 1,869
	Szwecja:	1,144 = 0,658 · 1,740	Turcja:	2,631 = 2,488 · 1,057
	Chorwacja:	0,878 = 0,726 · 1,209	Austria:	1,854 = 1,581 · 1,173
	Dania:	0,679 = 0,642 · 1,059	Grecja:	1,584 = 1,377 · 1,150
	Izrael:	0,507 = 0,183 · 2,771		
	Norwegia:	0,502 = 0,303 · 1,654		
	Luksemburg:	0,473 = 0,065 · 7,291		
	Finlandia:	0,320 = 0,171 · 1,874		
	Cypr:	0,253 = 0,153 · 1,661		
	Słowenia:	0,244 = 0,151 · 1,617		
	Azerbejdżan:	0,216 = 0,135 · 1,604		
	Rumunia:	0,163 = 0,120 · 1,365		
	Gruzja:	0,159 = 0,139 · 1,142		
	Malta:	0,135 = 0,106 · 1,283		
	Serbia:	0,101 = 0,064 · 1,576		
	Armenia:	0,086 = 0,075 · 1,143		
			POLSKA	
		1,000 = 1,000 · 1,000		
<p style="text-align: center;">↓</p> <p style="text-align: center;">Mniejsze wpływy z turystyki w stosunku do liczby wizyt</p>	Czechy:	0,607 = 0,664 · 0,915		
	Węgry:	0,523 = 0,759 · 0,689		
	Irlandia:	0,432 = 0,551 · 0,785		
	Bułgaria:	0,348 = 0,457 · 0,761		
	Estonia:	0,161 = 0,182 · 0,886		
	Albania:	0,152 = 0,209 · 0,727		
	Ukraina:	0,143 = 0,795 · 0,181		
	Kazachstan:	0,131 = 0,285 · 0,458		
	Litwa:	0,123 = 0,129 · 0,955		
	Łotwa:	0,085 = 0,115 · 0,739		
	Czarnogóra:	0,081 = 0,084 · 0,956	Francja:	5,176 = 5,231 · 0,989
	Kirgistan:	0,038 = 0,178 · 0,211	Rosja:	1,047 = 1,866 · 0,561

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabel 1, 2 i 3.

Tabela 5. Znaczenie, jakie można przypisać każdej z przyczyn występujących odchyleń wartości zmiennej W dla i -tego kraju od wartości tej zmiennej dla Polski (mln USD)

Kraj	Odchylenie całkowitych przychodów z turystyki	w tym:	
		część odchylenia spowodowana większą/mniejszą liczbą odwiedzających	część odchylenia spowodowana większymi /mniejszymi wydatkami turystów
Symbole	$W_i - W_{PL}$	$(W_i - W_{PL}) \cdot \frac{\log(b_{i,L})}{\log(a_{i,W})}$	$(W_i - W_{PL}) \cdot \frac{\log(c_{i,W})}{\log(a_{i,W})}$
1	2	3	4
Hiszpania	53 877	42 953	10 924
Francja	46 916	47 218	-302
Wielka Brytania	35 305	17 689	17 616
Włochy	34 254	27 201	7 053
Niemcy	32 087	17 214	14 873
Turcja	18 318	17 264	1 054
Austria	9 590	7 115	2 475
Grecja	6 559	4 563	1 996
Szwajcaria	6 205	-7 873	14 078
Holandia	3 470	-1 790	5 260
Belgia	2 687	-8 863	11 550
Portugalia	2 574	-6 800	9 374
Szwecja	1 622	-5 041	6 663
Rosja	525	7 167	-6 642
Chorwacja	-1 369	-3 367	1 998
Dania	-3 602	-4 134	532
Czechy	-4 412	-3 628	-784
Węgry	-5 362	-2 282	-3 080
Izrael	-5 539	-13 849	8 310
Norwegia	-5 595	-9 681	4 086
Luksemburg	-5 920	-21 631	15 711
Irlandia	-6 377	-4 535	-1 842
Bułgaria	-7 326	-5 434	-1 892
Finlandia	-7 640	-11 852	4 212
Cypr	-8 388	-11 486	3 098
Słowenia	-8 497	-11 388	2 891
Azerbejdżan	-8 802	-11 518	2 716
Rumunia	-9 402	-11 014	1 612
Estonia	-9 420	-8 793	-627
Gruzja	-9 447	-10 129	682
Albania	-9 529	-7 916	-1 613
Ukraina	-9 622	-1 140	-8 482
Malta	-9 712	-10 922	1 210
Kazachstan	-9 767	-6 023	-3 744
Litwa	-9 850	-9 636	-214
Serbia	-10 095	-12 103	2 008

1	2	3	4
Armenia	-10 268	-10 826	558
Łotwa	-10 278	-9 015	-1 263
Czarnogóra	-10 328	-10 143	-185
Kirgistan	-10 811	-5 689	-5 122

Źródło: obliczenia własne na podstawie UNWTO, 2014, 2015, 2016 i tabeli 4.

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych w artykule obliczeń można wyciągnąć wniosek, że Polska plasuje się wysoko w rankingu liczby wizyt, niżej w rankingu zbudowanym na podstawie całkowitych przychodów z turystyki przyjazdowej i dość nisko w rankingu odnoszącym się do średnich wpływów od jednego odwiedzającego. Liczba międzynarodowych przyjazdów turystycznych wyniosła w Polsce 14,8 mln w 2012 roku, 15,8 mln w 2013 roku i 16,0 mln w 2014 roku. Z kolei całkowite roczne przychody z turystyki międzynarodowej opiewały na 10,9 mld dolarów w 2012 roku, 11,3 mld dolarów w 2013 roku i 11,2 mld dolarów w 2014 roku. Turysta odwiedzający Polskę wydał średnio podczas jednego swojego pobytu 737 dolarów w 2012 roku, 718 dolarów w 2013 roku i 702 dolarów w 2014 roku.

Bibliografia

- Fletcher, J. (2012). Economics of International Tourism. W: T. Jamal, M. Robinson (red.), *The SAGE Handbook of Tourism Studies* (s. 166–187). USA: SAGE Publications.
- Kuczera, K. (2014). Strategia rozwoju miasta Szczecina a jego wizerunek w świetle wyników badań. *Przeгляд Organizacji*, 11, 35–43.
- Pająk, K., Dahlke, P., Kvilinskyi, O. (2016). Determinanty rozwoju regionalnego – współczesne odniesienie. *Roczniki Ekonomiczne Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy*, 9, 109–122.
- Pluta, A. (2013). Zarządzanie czasem – mocna czy słaba strona pracownika XXI wieku? *Edukacja Humanistyczna*, 1 (28), 147–155.
- Pluta, A. (2014). Uwarunkowania kształtowania relacji praca–życie pozazawodowe współczesnych pracowników. W: R. Tomaszewska-Lipiec (red.), *Relacje praca–życie pozazawodowe drogą do zrównoważonego rozwoju jednostki* (s. 178–193). Bydgoszcz: Wyd. UKW.
- Turczak, A. (2013). Wydajność pracy i udział ludności pracującej a PKB per capita w krajach Unii Europejskiej. W: P. Zwiech (red.), *Zróżnicowanie gospodarek unijnych – aspekty ekonomiczne* (s. 10–26). Szczecin: ECONOMICUS.
- Turczak, A. (2016). Differences in Tourism Receipts Between Mexico and Other Countries. *Estudios en Ciencias Sociales y Administrativas de la Universidad de Celaya*, 6, 65–81.
- UNWTO Tourism Highlights 2014 (2015, 2016) Edition (unwto.org).

DIFFERENCES IN INTERNATIONAL TOURISM RECEIPTS BETWEEN POLAND AND OTHER EUROPEAN COUNTRIES

Keywords: international tourism, tourism receipts, the number of arrivals, causal analysis

Summary. The aim of the paper is to determine the influence of two factors on the diversity of selected European countries in terms of the value of international tourism receipts. These factors are as follows: the number of arrivals and the average spending made by one tourist. Logarithmic method was used to assess the influence of the deviations of the said factors on the deviation of the value of the total annual tourism revenues. The values obtained for Poland were compared with the results received for each of the analysed countries and on this basis final conclusions were drawn.

Translated by Anna Turczak

Cytowanie

Turczak, A. (2018). Różnice w wielkości wpływów z turystyki międzynarodowej między Polską a innymi krajami europejskimi. *Ekonomiczne Problemy Usług*, 1 (130), 217–228. DOI: 10.18276/EPU.2018.130-21.